

“Hi ha més riscos de cisma al PSE que al PNB”

Fa tres mesos entrevistàvem Josu Erkoreka, portaveu del PNB al Congrés dels Diputats. Ara ho tornem a fer perquè aporte el seu parer sobre els efectes dels resultats del 17 d'abril.

Vostè va dir, ara fa tres mesos, que aquests comicis serien una “consulta evident a la població” sobre el pla Ibarretxe...

—I la consulta ens diu que cal dialogar i intentar buscar eixides que concentren al Parlament basc una majoria superior als 39 suports que va rebre aquesta proposta. Ara bé, tres dels quatre escons que

perd la coalició PNB-EA van a parar a formacions per a les quals el mínim irrenunciable és el pla del lehendakari Ibarretxe. 42 dels 75 diputats triats estan a favor del dret a l'autodeterminació.

—Pot ser han cedit vot per l'esquerra, però en tot cas uns 100.000 votants de PNB-EA s'han abstingut. El pla del lehendakari els semblava excessiu?

—Tota gestió de Govern deixa pel camí uns damnificats. A les acaballes de la legislatura havia brollat una sèrie de descontentaments: als Osakidetza [Servei Basc de Salut] hi havia un conflicte personal fort; també hi havia malestar entre els col·lectius afectats per una normativa aprovada fa un parell d'anys que compensava econòmicament i moralment les víctimes de la repressió franquista..., però tots aquests sectors no han votat el PSE-EE, que no guanya ni allò que perd el PP. El PSE-EE guanya 20.000 sufragis. Pocs dels nostres vots han anat als socialistes: el de Joseba Arregi [exconseller de Cultura i exportaveu de l'executiu basc amb el PNB] i algun més.

—El lehendakari té la intenció de governar en minoria, però no és una situació fàcil. PNB, EA, Ezquer Batua i Aralar sumen els mateixos escons que PSE-EE i PP. D'ací a un any, vostès hauran de decidir com aconseguir un Govern més estable...

—Caldran dos estrats d'acords. Un per formar Govern i un altre per atacar els reptes del país que necessàriament hauran d'incorporar altres forces polítiques, estiguen o no a l'executiu. S'ha d'arribar a la normalització política —un marc que pugui garantir la convivència— i la pacificació. En aquest sentit, tant els socialistes com el Partit Comunista de les Terres Basques (EHAK) són imprescindibles.

—La constitució de la mesa del Parlament de Vitòria ens pot donar alguna pista de què passarà en el futur? Juan María Atutxa no és gaire ben vist pels socialistes, populars i l'esquerra abertzale. Podrien perdre la presidència de la cambra?

—Preferesc no fer hipòtesis, les converses estan en fase preliminar. Però en la pregunta es pressuposen massa coses. Encara que PSOE i PP tendim a interpretar-los com un bloc homogeni, els socialistes ja van votar lleis amb nosaltres la legislatura passada i no tenen perquè anar de la mà del PP quan es tracte de repartir els càrrecs del Parlament. Mariano Rajoy ja dona per mort el pacte antiterrorista. Amb aquests condicionaments, continuar pensant que actuaran homogeniament és pensar massa.

—Vol dir que el PSE votarà Atutxa?

—[Silenci.] No ho sé..., tot depèn. Al Congrés dels Diputats, per exemple, es van dissociar els òrgans de la cambra

dels pactes de govern. Ací pot passar igual.

—Les “dues ànimes” del PNB —l'autonomista i la sobiranista— tornen a mostrar les seues diferències públicament. Xabier Arzalluz [expresident del partit] ja ha mostrat tibantors amb Josu Jon Imaz [actual president].

—Efectivament, el PNB és un partit plural, com tot partit democràtic tenim una estructura assembleària i absolutament participativa: la renovació del president de l'Euskadi Buru Batzar no va tenir res a veure amb la manera com es va produir la renovació al PP. Les discrepàncies en el si del nostre partit es debatran —a nivell local, territorial i nacional—, i allò que resulte de les majories que s'hi imposen ho acceptarà diligentment tot el partit. Des d'un mitjà proper al partit socialista [fa referència a un article signat per Patxo Unzueta a *El País* el 21 d'abril], tot això ho defineixen, rotundament, com la pròxima escissió del PNB. En canvi, no reparaven en les discrepàncies que també hi ha, i molt sagnants, dins del PSE, amb alguna gent que, formant encara part de l'estructura organitzativa del partit, ha fet campanya a favor del PP. Em refereixo a actuals regidors socialistes, com Gotzone Mora. En el nostre cas, la gent que està en aquesta situació ha trencat amb la disciplina del partit, com Joseba Arregi o Emilio Guevara. Podem parlar d'escissions, doncs, però els riscos de cisma són més grans al PSE.

—Canviem de tema. Les converses entre el PSOE i l'esquerra abertzale no les han negades ni els uns ni els altres. Es comenta molt que tot això podria conduir a un procés de pau. Estem davant d'un miratge? Els anys d'Aznar ens fan veure aquesta situació massa optimistament o, en efecte, és Zapatero la persona capaç de tancar definitivament el conflicte?

—Vull fer notar l'actitud de Zapatero, la seua disposició a tractar seriosament la resolució del conflicte. És un home que mostra una disposició i un tarannà molt favorable. Un resultat positiu, a més de consolidar-lo com a líder, faria entrar el PP en una crisi profunda, ja que el seu líder [Rajoy] és major en edat. En definitiva, li garantiria una estabilitat per bastants anys al capdavant del Govern. Podrà o no aconseguir-ho? Espere que les estructures del seu partit i els lligams

de tot president li ho permeten. Si també troben disposició és un altre interrogant. El nostre partit està disposat a col·laborar a fons.

—Tot i no estar en període de treva, estem més a prop de la fi del terrorisme que ara fa sis anys, quan ho va intentar —o això sembla— el PP?

—Hi ha diversos vectors que convergeixen en un punt que ens fa pensar que la cosa millora. Entre els partits, la coincidència és, com més va, més generalitzada a l'hora de constatar la pluralitat del País Basc i la necessitat d'establir un marc molt flexible per garantir la convivència entre col·lectius de gent tan plurals quant a sentiments d'identitat i pertinença. També hi ha una convicció cada vegada més generalitzada entre les bases de Batasuna sobre la impertinència de la violència d'ETA. I, en tercer lloc, a l'Europa actual, amb motiu dels compromisos presos després de l'11-S i de l'11-M, les possibilitats de desenvolupament de les organitzacions terroristes són escasses. Tot això em fa ser més optimista, i acollir una certa esperança que no haguera estat tan fonamentada fa vuit, deu o dotze anys, perquè aquests elements no hi conflueixen.

—En l'entrevista de fa tres mesos explicava que PP i PSOE permetrien “sense rubor” una llista de Batasuna si això esguerrava les esperances del PNB, però que l'un no mouria ni un dit sense el permís de l'altre. El PP critica molt que EHAK s'haja presentat...

—Des que es va aprovar la llei de partits vaig dir que la finalitat era subvertir el panorama electoral basc. Després del sotrac dels comicis del 2001, PP i PSOE veieren que, si il·legalitzaven Batasuna, ells serien els més beneficiats. Si aquell any hagueren guanyat, no hi hauria hagut llei de partits, ni pacte terrorista, ni res. Els socialistes han administrat la llei *ad beneficium propium*. D'EHAK, el PP sap tant com el PSOE. Potser s'hi han repartit els papers —jo faré d'intransigent i tu no— per eixir-ne tots dos beneficiats. I ara, l'avançament de les eleccions gallegues respon a la por del PP que el desenllaç dels contactes al País Basc beneficiés el PSOE. Calculen que a la societat gallega calarà el missatge intransigent.

Víctor Maceda

Vora vora

Canal Euroregió

Joan Mari

Com a cultura —com a país, per tant—, hem perdut grans trens: el reconeixement oficial del català a Europa o la creació d'un gran grup comunicatiu, per citar-ne dos exemples. Però continuem essent un mercat cultural potent i encara verge i això ens hauria de permetre agafar el proper tren en condicions: la televisió digital terrestre. És, sens dubte, la gran oportunitat de fer realitat l'anomenat espai comunicatiu català, fita que mai no ha abandonat el pla teòric. I el tret de sortida l'han donat la Generalitat de Catalunya i el Govern balear amb l'acord de regulació de la recepció recíproca de les freqüències de les respectives televisions públiques.

En el document s'assumeix el compromís de sol·licitar al Govern espanyol la planificació d'un canal múltiple anomenat Canal Euroregió i de proposar a la Generalitat Valenciana que s'hi sumi.

Si es preveu que l'augment del nombre de canals es multiplicarà com a mínim per quatre, és de calaix que la clau serà la diversificació de l'oferta; per tant, seria un greu error que el Canal Euroregió és limitàs a mantenir en l'era digital l'acordada reciprocitat de freqüències en el tram final de l'era analògica: hauria de ser aprofitat per configurar una nova programació i nous canals a partir dels canals dels territoris de parla catalana de manera que fos un canal múltiple amb personalitat pròpia dins el marc europeu.

El canal cultural francoalemany Arte és un bon referent, però hi ha models públics més ambiciosos, com TV5 (canal del món francòfon, en què participen belgues, suïssos, canadencs, quebequesos i francesos), 3SAT (creat per alemanys, austríacs i suïssos) o BVN-TV (canal holandès i flamenc).

joan_mari@hotmail.com